

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

м. Київ

Реєстраційний номер: 1274

АДРЕСАТ

Керівництву ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ШАХТА ІМ.М.С.СУРГАЯ»

ДУМКА ІЗ ЗАСТЕРЕЖЕННЯМ

Ми провели аудит першого повного пакету фінансової звітності ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ШАХТА ІМ.М.С.СУРГАЯ", код ЄДРПОУ: 40695853 (за текстом іменоване – Підприємство), за 2019 рік, складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – МСФЗ), що ґрунтується на застосуванні вимог МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», а саме:

- звіт про фінансовий стан станом на 01.01.2018р., 31.12.2018р., 31.12.2019 року;
- звіт про сукупний дохід за 2018 та 2019 рік;
- звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2018 та 2019 рік;
- звіт про власний капітал за 2018 та 2019 рік;
- приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Підприємства на 31 грудня 2019 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до МСФЗ.

ОСНОВА ДЛЯ ДУМКИ ІЗ ЗАСТЕРЕЖЕННЯМ

1. Підприємство розташовано в області, яка поділена на підконтрольну та непідконтрольну територію України, та в якій проводиться Операція об'єднаних сил (далі - ООС) з використанням активного збройного протистояння. На думку аудиторів, за цих обставин можуть виникнути ризики щодо загрози безперервно продовжувати діяльність у майбутньому.
2. В Підприємстві є істотні залишки дебіторської заборгованості на звітну дату. Оцінка керівництвом можливості відшкодування цієї заборгованості є в значній мірі суб'єктивною і не ґрунтується на припущеннях, зокрема, на прогнозі здатності клієнтів (покупців) Підприємства проводити оплату за надані послуги. Тобто Підприємством не застосовувався обов'язковий до використання в 2019 році МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», який вимагає обліку знецінення дебіторської заборгованості. Аудитори не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі з огляду на невизначеність очікуваної форми та строків погашення цих сум.
3. В порушення вимог МСБО 19 «Виплати працівникам» та МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» Підприємство не проводить перерахунок актуарних та інвестиційних ризиків, пов'язаних з програмою виплат працівникам по закінченню трудової діяльності (пільгові пенсії за Списком №№1,2), виплати по яких за 2019 рік склали 32 881 тис. грн. Аудитор не мав змоги оцінити розмір впливу цієї невідповідності на статті перевіреної фінансової звітності. На нашу думку, вплив даного порушення на статті фінансової звітності може бути суттєвим.
4. Відповідно до п.6 ст.12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Підприємство повинне забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами після подання першої фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами, що визнається такою у порядку, визначеному міжнародними стандартами.

У періоді, що перевірявся, Підприємство вело бухгалтерський облік за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та подає першу фінансову звітність за міжнародними стандартами, яка була складена шляхом відповідних трансформаційних коригувань, включаючи попередні співставні періоди.

Аудитори звертають увагу, що всі трансформаційні коригування станом на 31.12.2019р. у розмірі 7 589 тис. грн. відображені у рядку 2270 «Інші витрати» Звіту про фінансові результати. Витрати у розмірі 4 736 тис.грн. необхідно було відобразити в інших рядках Звіту про фінансові результати, а саме за статтями:

- рядок 2180 «Інші операційні витрати» 3 398 тис. грн. - нарахування резерву на знецінення запасів;
- рядок 2050 «Собівартість реалізованої продукції» 1 338 тис. грн. - донарахування зносу по виробничим ОЗ відповідно до трансформаційних коригувань.

ТВЕРДЖЕННЯ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АУДИТУ

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2016-2017 років), надалі – МСА.

Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності». Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (далі - Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, що застосовуються в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

СУТТЄВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЩОДО БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

Чисті активи Підприємства мають від'ємне значення та негативні показники оборотного капіталу другий рік поспіль. Також основні засоби Підприємства знаходяться на території, прилеглої до району бойових дій з метою здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони. В результаті такої ситуації діяльність Підприємства супроводжується ризиками. Передбачити масштаби впливу ризиків на майбутню діяльність Підприємства на даний момент з достатньою достовірністю не можливо. Ці та інші обставини вказують на існування суттєвої невизначеності, яка може поставити під сумнів здатність Підприємства безперервно продовжувати свою діяльність.

Наші аудиторські процедури включали оцінку оцінювання управлінським персоналом можливості здійснювати продовження діяльності на безперервній основі, аналіз фінансово-господарської діяльності та аналіз рішень, винесених судами різних юрисдикцій щодо Підприємства. Був проаналізований вплив втрати контролю над активами Підприємства на подальші бізнес-процеси. Ми обговорили з управлінським персоналом плани виходу Підприємства з кризової ситуації та вирішення виявлених питань щодо безперервності діяльності.

Керівництво Підприємства вважає, що не існує об'єктивних причин, які могли б викликати сумніви щодо спроможності Підприємства продовжувати свою діяльність у найближчому майбутньому.

Ми оцінили адекватність і повноту інформації у фінансовій звітності, та розкриття її у примітках до фінансової звітності та встановили, що зазначена інформація має значний вплив на фінансову звітність та відповідно модифікували аудиторську думку.

Щодо пандемії COVID-19

11 березня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я ВООЗ охарактеризувала спалах COVID-19 у світі як пандемію. У зв'язку із поширенням COVID-19 у світі, Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову №211 від 11.03.20р. «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-

19», якою були запроваджені карантинні заходи. Обмеження щодо переміщення людей, товарів та послуг та стримувальні заходи мають значний вплив на економіку України в цілому. Зростає вплив вірусу на решту світу через обмеження ділових поїздок та туризму, ланцюгів поставок, товарів тощо.

Разом з тим, Аудитор не бачить підстав для коригування фінансової звітності станом на 31 грудня 2019, оскільки сама пандемія спалахнула вже в 2020 році, але оцінити вплив цієї ситуації на можливість здійснювати продовження діяльності на безперервній основі аудитори достовірно не можуть.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ АУДИТУ

Ключові питання аудиту – це питання, що на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту та при формуванні думки щодо фінансової звітності, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ми визначили, що нижче описані питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Наявність податкового боргу

Станом на 31.12.2019р. зафіксований податковий борг Підприємства в сумі 390 285 тис. грн., у тому рахунку реструктуризований в сумі 10 692 тис. грн.

Проведений аналіз заборгованості та виявлені джерела виникнення заборгованості. Оскільки сума не перевищує рівень суттєвості, зазначений факт не вплинув на судження аудиторів стосовно фінансової звітності, аудитори відмічають той факт що в примітках до фінансової звітності ця заборгованість знайшла своє відображення

Незавершені судові процеси

Час від часу у процесі господарської діяльності до Підприємства висуваються певні претензії. Ризик відтоку фінансових ресурсів, пов'язаних з такими претензіями, вважається вірогідним.

Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені і ці суми можуть бути суттєвими. На думку керівництва, Підприємство виконало усі вимоги чинного податкового законодавства та вірогідність того, що сума буде визнана до сплати, є низькою, тому фінансова звітність Підприємства не містить жодних забезпечень відносно цих операцій.

Інформація про наявність незакритих судових справ, в яких Підприємство виступає відповідачем не відображена у примітках до фінансової звітності.

Ми проаналізували перелік судових справ та відкритих проваджень. Були досліджені факти виникнення подій, які призвели до зазначених подій.

Оскільки не можливо передбачити результати судових рішень та розрахувати суми втрат, зазначені факти не вплинули на судження аудиторів стосовно фінансової звітності, однак аудитори відмічають той факт що в примітках до фінансової звітності ця інформація не знайшла свого відображення. В примітках до фінансової звітності Підприємством не розкриті прогнозовані витрати, які Підприємство може понести в результаті розгляду справ не на користь Підприємства.

ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Наша думка про фінансову звітність не поширюється на іншу інформацію, і ми не будемо надавати впевненість будь-якій формі щодо даної інформації.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні з іншою інформацією і розгляді при цьому питання, чи є суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими в ході аудиту, і чи не містить інша інформація інших можливих істотних спотворень на підставі норм МСА 720.

Щодо реорганізації Підприємства

Відповідно до Господарського кодексу України, законів України «Про управління об'єктами державної власності», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», на виконання пункту 2 Плану заходів за 2017 рік щодо реалізації Концепції реформування та розвитку вугільної промисловості на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.05.2017р. №733 «Про схвалення Концепції реформування та розвитку вугільної промисловості на період до 2020 року» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017р. №1019 «Про утворення державного підприємства «Національна вугільна компанія», Міністерство енергетики та вугільної промисловості України видало наказ №563 від 07.11.18р. про реорганізацію Підприємства шляхом приєднання до Державного підприємства «Національна вугільна компанія» (код ЄДПОУ 42164388), яке є правонаступником усіх прав та обов'язків Підприємства.

Однак, на дату видачі цього Звіту Міністерством енергетики та захисту довкілля України видано наказ №121 від 28.02.2020р. про втрату чинності попередніх наказів з реорганізації.

Узгодженість звіту про управління з фінансовою звітністю

Звіт про управління, що надається станом на 31.12.2019р. до Закону України від 05.10.2017 № 2164-VIII – «Про внесення змін до Закону України № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Наказу Міністерства фінансів України від 7 грудня 2018 року № 982 «Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління» узгоджений з фінансовою звітністю за звітний період та не має суттєвих викривлень.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ТА ТИХ, КОГО НАДІЛЕНО НАЙВИЩИМИ ПОВНОВАЖЕННЯМИ, ЗА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА ЗА АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
 - оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
 - доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність;
 - оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.
- Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Щодо дотримання вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України №269 від 23.04.2019р. на підставі Протоколу №1 від 17.02.2020р. засідання тендерного комітету щодо конкурсного відбору нас було призначено суб'єктом аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства за 2019 рік.

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить 2 роки.

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Інформація щодо розкриття ризиків діяльності викладена управлінським персоналом в Звіті про управління за 2019 рік.

Згідно з МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», ми виконали процедури необхідні для отримання інформації, яка використовувалася під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності».

Нами були подані запити до управлінського персоналу та інших працівників Підприємства, які на нашу думку, можуть мати інформацію, яка, ймовірно, може допомогти при ідентифікації ризиків суттєвого викривлення в наслідок шахрайства або помилки. Нами виконані аналітичні процедури, в тому числі по суті, з використанням деталізованих даних, спостереження та інші. Ми отримали розуміння зовнішніх чинників, діяльності Підприємства, структуру його власності та корпоративного управління, структуру та спосіб фінансування, облікову політику, цілі та стратегії і пов'язані з ними бізнес-ризиками, оцінки та огляди фінансових результатів.

Відповідно до МСА 450 «Оцінка викривлень, ідентифікованих під час аудиту» нами було розглянуто питання щодо вибору та застосування облікової політики та облікових оцінок щодо визначення їх впливу на звітність в цілому. Нами оцінено їх вплив на звітність, що перевірялася. Нами також були проведені аналітичні процедури щодо аналізу показників ліквідності та платоспроможності. Ми провели тестування системи внутрішнього контролю з метою отримання висновків щодо її надійності та дієвості. На нашу думку, система внутрішнього контролю Підприємства є ефективною для обсягів реалізації послуг, що надає Підприємство, для запобігання фактам шахрайства та помилок.

Масштаби нашої перевірки не були обмежені будь-яким способом та нам надали доступ до всієї

необхідної інформації.

Ми не ідентифікували факти шахрайства та не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, що фінансова звітність містить суттєве викривлення внаслідок шахрайства або помилок.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Обсяг аудиту визначено нами таким чином, щоб ми могли виконати роботу в достатньому обсязі для висловлення нашої думки щодо фінансової звітності Підприємства, процесів обліку та засобів контролю, які використовуються Підприємством, а також з урахуванням специфіки галузі, в якій Підприємство здійснює свою діяльність.

Ми визначили, що Підприємство підлягає обов'язковому аудиту як підприємство, що становить суспільний інтерес, згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.

При визначенні нашої загальної стратегії аудиту ми враховували значущість статей фінансової звітності, нашу оцінку ризиків по кожній статті та загальне покриття операцій Підприємства нашими процедурами, а також ризики, пов'язані з менш суттєвими статтями, які не були включені до загального об'єму нашого аудиту.

Ми визначили, який вид роботи по кожній статті повинні виконати, щоб мати змогу зробити висновок, чи отримані достатні та прийнятні аудиторські докази для обґрунтування нашої думки щодо фінансової звітності Підприємства в цілому.

У сукупності об'єм аудиту покриває більш ніж 70 % загальної вартості активів. Це забезпечило нам докази, необхідні для того, щоб висловити думку щодо фінансової звітності Підприємства в цілому.

Аудит не гарантує виявлення всіх суттєвих викривлень через такі фактори, як використання суджень, тестувань, обмеження, властиві внутрішньому контролю, а також через те, що більшість доказів, доступних аудитору, є скоріш переконливими, ніж остаточними. Властиві обмеження аудиту створюють невід'ємний ризик того, що деякі суттєві викривлення фінансових звітів не будуть виявлені, навіть при належному плануванні і здійсненні аудиту відповідно до МСА.

Ми отримали обґрунтовану впевненість про відсутність суттєвих викривлень у фінансових звітах Підприємства.

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО СУБ'ЄКТА АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «Стандарт-Аудит».

Код ЄДРПОУ: 23980886.

Місцезнаходження: 01024, м. Київ, вул. Рогнідинська, буд. 4-а, оф. 10.

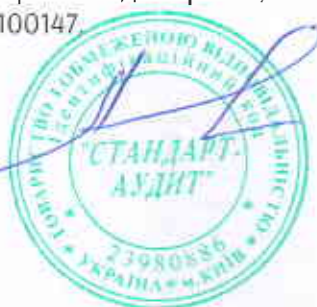
Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, а/с 460.

Інформація про включення в Реєстр: Товариство з обмеженою відповідальністю «Стандарт-Аудит» включене до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності у розділі суб'єкти аудиторської діяльності, суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності та суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес під №1259.

Телефон: +38 (044) 469 07 17.

Ключовим партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є: виконавчий директор Олексієнко Дмитро Володимирович, якого включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності під № 100147.

Виконавчий директор
ТОВ «Стандарт-Аудит»

Олексієнко Д.В.

Дата підписання: 11 червня 2020р.